

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน
นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

Strategic Leadership of Local Government Leaders Case Study of Mr.Thongchai
Maitripan Mayor of Patiu Sub-district Municipality Patiu District Yasothon Province

ปิยะธิดา ศรีสุระ¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์^{2*}, สุรพงษ์ แสงเรณู³, วุฒิชัย ตาลเพชร⁴, พิมลศักดิ์ นิลผาย⁵ และอภินันท์ ทะสุนทร⁶
Piyathida Srisura¹, Pongsawut Rachjun^{2*}, Surapong Saengrenu³, Wutthichai Talphet⁴, Pimonsak Nilphai⁵
and Apinan Thasunthorn⁶

^{1,2*,3,4,5}อาจารย์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

⁶อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

^{1,2*,3,4,5}Lecturer from the Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

⁶Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchabun Rajabhat University

*Corresponding Author Email: Pongsawut007@outlook.com

Received: 4 November 2025 Revised: 25 November 2025 Accepted: 29 November 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร 2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร เป็นกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารและแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำมีความสามารถในการปฏิบัติงานใช้กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม 2) ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ไม่สามารถดำเนินการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมจึงส่งผลให้ดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนด และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้นำควรปรับปรุงบุคลิกภาพและการสื่อสารให้ชัดเจน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, เชิงกลยุทธ์, การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the strategic leadership of local administrative leaders, with a case study of Mr. Thongchai Maitriphan, Mayor of Patiu Subdistrict Municipality, Patiu District, Yasothon Province 2. to analyze the problems and obstacles related to the strategic leadership of local administrative leaders, using the same case study of Mr. Thongchai Maitriphan, Mayor of Patiu Subdistrict Municipality, Patiu District, Yasothon Province and 3. to propose recommendations for addressing the problems and obstacles concerning the strategic leadership of local administrative leaders, based on the case study of Mr. Thongchai Maitriphan, Mayor of Patiu Subdistrict Municipality, Patiu District, Yasothon Province. This study employed a qualitative research approach. The research instrument was an interview form. The target group consisted of 18 participants selected through purposive sampling. Data collected from documents and interviews were analyzed using content analysis. The research findings revealed that 1) Strategic leadership of the local administrative leader: The leader demonstrated the ability to perform duties effectively by applying strategic approaches to solve various problems, and exhibited moral integrity and ethical conduct 2) Problems and obstacles related to the leader's strategic leadership The study found that the leader was unable to allocate resources appropriately, resulting in the failure to achieve the intended operational goals and 3) Guidelines for addressing the problems and obstacles in strategic leadership: The findings indicated that the leader should enhance personal characteristics and improve clarity in communication.

Keywords: Leadership, Strategy, Local Government

บทนำ

ผู้นำ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งนี้เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการดูแล และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ปัญหาที่ผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลคนเดียวกันหรือเหมือนกันหากพิจารณาจากคุณลักษณะประการหนึ่งคือ ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีก เป็นงานประจำและมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง ความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้บรรลุจุดหมายขององค์กรได้ดี ขณะที่ผู้นำจะมุ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมในทิศทางที่ถูกต้อง ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติเกิดแรงบันดาลใจใช้ความสามารถพิเศษได้อย่างเต็มที่ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2556, น.3-4)

กลยุทธ์ เป็นรูปแบบการตัดสินใจที่มีเหตุผลชัดเจนและรวมหลายสิ่งหลายอย่างเข้าเป็นหนึ่งเดียวซึ่งเปรียบเสมือนแผนการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาวการสร้างหรือพัฒนาวิธีการในทางปฏิบัติ ตลอดจนการระดมและจัดสรรทรัพยากรขององค์กรธุรกิจซึ่งองค์กรใช้เป็นตัวกำหนดทิศทางการทำงานในระยะยาวและใช้เพื่อเป็นแนวทางการใช้

ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและทำให้กิจการได้เปรียบในการแข่งขันซึ่งการบริหารกลยุทธ์เป็นศิลป์และศาสตร์ของการกำหนดกลยุทธ์การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการประเมินกลยุทธ์เกี่ยวกับความสามารถเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (พระปลัดสนธิชัยปสนนจิตโต, 2561)

การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย จะเห็นได้ว่ารัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐนั้นย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากมายในการบริหารจัดการและดำเนินงานในพื้นที่ระดับท้องถิ่นโดยองค์กรที่ได้รับอำนาจจากรัฐให้ปกครองตนเอง ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่กำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ให้บริการประชาชนและพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ของประชาชนในเขตที่รับผิดชอบให้ประชาชนได้รับความสุขความสะอาดความสงบเรียบร้อยในการดำรงชีวิต (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2556)

นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร เป็นผู้นำในการบริหารงานเทศบาล มีหน้าที่ดูแลประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลดูแลตามสุขทุกข์สุขดิบของประชาชนในเขตเทศบาล ดังกล่าว ให้บริการประชาชนและทำให้เทศบาลดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตพัฒนาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลให้น่าอยู่สวยงามในรอบ ๆ เขตเทศบาลและให้มีความทันสมัย รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในเขตเทศบาลให้เกิดความสงบสุข บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของประชาชนและมีบริการให้ความช่วยเหลือประชาชน ดังนั้น ภาวะผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวางแผนและวางกลยุทธ์การปฏิบัติ ซึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนการดูแลและควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่าง ๆ ผู้นำจะต้องมีความกล้าหาญและมีความกล้าตัดสินใจกล้าเผชิญปัญหาและหาแนวทางแก้ไขให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้จากประเด็นที่กล่าวมานั้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร

การบททวนวรรณกรรม

จากศึกษาหลักการ Nahavandi, A. (2000) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ผู้นำเชิงกลยุทธ์ใช้เพื่อทำให้เกิดผลกระทบและมีอิทธิพลต่อองค์กร จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันในฐานะที่เป็นบุคคลสำคัญที่ต้องตัดสินใจและเป็นผู้กำหนดแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ในการทำให้กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติผู้นำระดับสูงสามารถใช้อิทธิพลในรูปแบบและวิธีต่าง ๆ ที่มีผลต่อองค์กร มี 4 ด้าน ดังนี้

1. กระบวนการตัดสินใจโดยตรง คือ การตัดสินใจโดยตรงที่เกี่ยวกับด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมและกลยุทธ์และรวมถึงการตัดสินใจที่จะใช้โครงสร้างใหม่หรือการปรับปรุงโครงสร้างที่มีอยู่เดิม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่เป็นทางการระหว่างพนักงานขององค์กร ถือเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำระดับสูง โดยผู้นำอาจใช้วิธีเข้าไปเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรเองโดยตรงหรือมอบนโยบายแนวคิดข้อมูล

2. กระบวนการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมด้วยระบบการให้รางวัลคือ ผู้นำสูงสุด คือ ผู้ตัดสินใจสุดท้ายที่จะเห็นชอบในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่พนักงานขององค์กร ดังนั้น การสนับสนุนทรัพยากรเฉพาะที่เกี่ยวกับด้านนวัตกรรม กลยุทธ์และโครงสร้างขององค์กรเป็นกรณีพิเศษ จะก่อให้เกิดผลเชิงบวก แต่ถ้าขาดการสนับสนุนก็จะเกิดผลทางลบได้เช่นกัน ระบบการให้รางวัลตอบแทนความดีความชอบไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ตาม เป็นประเด็นที่มีความสำคัญที่ทรงพลังต่อผลกระทบด้านวัฒนธรรมองค์กรและต่อพฤติกรรมของสมาชิกองค์กร จะใช้การให้รางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพให้แก่องค์กร

3. กระบวนการกำหนดปทัสถานและการทำแบบตัวอย่าง คือ การทำแบบตัวอย่างของพฤติกรรมและการกำหนดปทัสถานและมาตรฐานต่าง ๆ สำหรับองค์กรนั้นถือเป็นมาตรการทางอ้อมของผู้นำที่มีผลกระทบต่อองค์กร โดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพฤติกรรมและการทำแบบอย่างพฤติกรรม ด้านจริยธรรมแก่ผู้อื่น เป็นการสร้างความศรัทธา ความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้นำที่มีผลต่อผู้บริหารระดับล่างและพนักงานในองค์กร

4. กระบวนการด้านการตัดสินใจโดยตรง คือ การจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมด้วยระบบการให้รางวัล การกำหนดปทัสถานและการทำแบบตัวอย่างเป็นวิธีการสำคัญที่ผู้นำใช้เพื่อให้มีผลกระทบต่อองค์กรด้วยกระบวนการดังกล่าวเหล่านี้ผู้นำสามารถสร้างองค์กรให้มีลักษณะที่สะท้อนถึงแบบและจุดเน้นของตน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย 1) นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน 2) รองนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน 3) สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 5 คน 4) ปลัดเทศบาล จำนวน 1 คน และ 5) ประชาชน จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีกรอบตามประเด็นที่ทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ภายใต้ประเด็นของการศึกษาวิจัยคือ 1) ประเด็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” ประเด็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” พบว่า ผู้นำ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน ใช้กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลป่าต้วที่เดือดร้อนในเรื่องของถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ผู้นำมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่น กล้าคิด กล้าที่จะตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเด็ดขาด แต่ในขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นเช่นกัน มีความยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ

1.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” ประเด็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” พบว่า ผู้นำมีการวางแผนในการบริหารจัดการจัดสรรทรัพยากรร่วมกับหน่วยต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ผู้นำมีการจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการรับผิดชอบหน้าที่ตัวเอง ในการเตรียมความพร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนในเขตเทศบาล มีการพัฒนาชุมชนแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้นำมีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมแบบทีมงาน เน้นงานควบคู่ความสัมพันธ์

1.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” พบว่า ผู้นำมีการประเมิน และการสนับสนุนส่งเสริมให้รางวัลสำหรับบุคคลที่ตั้งใจทำงาน มีการเลื่อนตำแหน่งงานและมีการประเมินการมอบรางวัลในรอบปีงบประมาณปีละ 1 ครั้ง จะพิจารณาให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่สุด ยึดตามความสามารถในการบริหารจัดการตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้รางวัลสำหรับบุคคลที่ตั้งใจทำงานเป็นรูปแบบที่เน้นการให้รางวัล ตามการดำเนินงานจัดบริการสาธารณะ และมีการอำนวยความสะดวกในช่วงของเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ ปีใหม่ มีรางวัลให้กับบุคลากรในเทศบาลที่ตั้งใจทำงานในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ ในการช่วยเหลือประชาชน มีการใช้กลยุทธ์ในการสร้างความรู้สึกที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน

1.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำแบบตัวอย่าง” ประเด็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำเป็นแบบตัวอย่าง” พบว่า ผู้นำเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชน สามารถเข้าถึงและปรึกษาปัญหาได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ประชาชน รับฟังปัญหาของประชาชน รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพนักงานทำงานความซื่อสัตย์ สุจริต และเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน ผู้นำมีความน่าเชื่อถือควบคุมตนเองได้ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงานให้สำเร็จ ยึดมั่นอุดมการณ์เชิงสร้างสรรค์ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงมีความยืดหยุ่น โดยปรับตามสถานการณ์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ให้เกียรติและไม่วางตนแสดงอำนาจอยู่เหนือผู้อื่น

2. ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” พบว่า ในบางสถานการณ์มิได้เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในองค์กรแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจในหมู่บุคลากร อีกทั้งผู้นำยังขาดความมั่นใจในศักยภาพของตนเองและมีความลังเลในการตัดสินใจ ขณะเดียวกันบุคลากรบางส่วนขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อผู้นำอันเนื่องมาจากอายุที่เพิ่มขึ้นของผู้นำซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพ เช่น อาการเหนื่อยง่าย ความจำถดถอยอันมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้

2.2 ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” พบว่า ผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับภารกิจ ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดด้านงบประมาณในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสาเหตุให้การดำเนินงานล่าช้า อีกทั้งยังประสบปัญหาในการใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ยังไม่ทันสมัยส่งผลให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” พบว่า ในองค์กรมีงบประมาณที่จำกัดในแต่ละปี จึงไม่สามารถที่จะให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลงานดีและพฤติกรรมดีได้ทั้งหมดจึงจำเป็นต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีความดีและทุ่มเทกับการทำงานตลอดทั้งปี มาเพียงบางคนที่จะได้รับรางวัลนั้น ๆ คือ การปรับเพิ่มค่าตอบแทน และการเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ที่มีความดีความชอบและมีการมอบเกียรติบัตรเป็นการตอบแทน นโยบายการให้รางวัลอาจเปลี่ยนไปตามผู้นำท้องถิ่นคนใหม่ทำให้ขาดความต่อเนื่อง การให้รางวัลมักใช้เวลานาน เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการการอนุมัติที่ซับซ้อนและยุ่งยาก

2.4 ปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำแบบตัวอย่าง” ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำแบบตัวอย่าง” พบว่า ในบางสถานการณ์ผู้นำอาจแสดงพฤติกรรมและใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่พึงพอใจ การแต่งกายของผู้นำบางครั้ง

อาจไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ นอกจากนี้ ยังอาจขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการปัญหาในบางกรณี ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์หรือคาดการณ์สถานการณ์ได้อย่างทันทั่วถึง ส่งผลกระทบต่อการวางแผนและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นเหตุให้การบริหารงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรบางรายหรือบ้างกลุ่มได้อย่างทั่วถึง

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” พบว่า การเป็นผู้นำจะต้องเรียนรู้และเข้าถึงเข้าใจความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนอย่างถ่องแท้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปอย่างราบรื่น เพราะถ้าได้เข้าใจในบริบทของแต่ละหมู่บ้านแล้วการตัดสินใจทำอะไรหลาย ๆ อย่างจะเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามเป้าประสงค์ ผู้นำจะต้องทำการอัปเดตข้อมูลของหมู่บ้านอยู่เสมอ เพื่อที่จะรับทราบปัญหาของชุมชนได้ทันเวลา สามารถนำมาประกอบการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด รวดเร็ว เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของพี่น้องประชาชน

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” พบว่า ผู้นำการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ผู้นำควรทำแผนการจัดสรรทรัพยากรที่ชัดเจน โดยการวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างถี่ถ้วนและต้องโปร่งใส ในการสื่อสารข้อมูลนี้ให้ประชาชนได้ทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อมั่น ผู้นำควรสร้างช่องทางให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดลำดับความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากร เช่น การจัดประชุม หรือเวทีเสวนา ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปตามความต้องการของประชาชนต้องมีการจัดทำงบประมาณที่เหมาะสมและสามารถรองรับการพัฒนา ระยะยาวการจัดสรรงบประมาณในด้านต่าง ๆ

3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านระบบการให้รางวัล” พบว่า ผู้นำต้องสร้างระบบให้รางวัลที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลงาน เปิดเผยแพร่ขบวนการพิจารณารางวัลให้บุคลากรได้ทราบ ปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องกับแรงจูงใจ ของบุคลากร จัดสรรรางวัลในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การอบรม และสวัสดิการ ใช้รางวัลเชิงสัญลักษณ์ เช่น การยกย่องในที่ประชุม หรือ ประกาศเกียรติคุณ ใช้ระบบเทคโนโลยี เพิ่มประสิทธิภาพในการให้รางวัล กระจายรางวัล ให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกกลุ่มบุคลากร ผู้นำท้องถิ่นควรปรับปรุงระบบให้รางวัลให้มีความโปร่งใส ยุติธรรมต่อแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน และสร้างความพึงพอใจให้กับเจ้าหน้าที่และประชาชน

3.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำเป็นแบบตัวอย่าง” ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการทำเป็น

แบบตัวอย่าง” พบว่า ผู้นำควรจะมีการจัดการเกี่ยวกับอารมณ์และการปฏิบัติตนต่อสาธารณะ เพราะการที่ผู้นำทำกิจกรรมารยาทที่ดีก็จะสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เยาวชนคนรุ่นหลังได้ปฏิบัติตามและควรแต่งกายให้เหมาะกับสถานการณ์หรือสถานที่ต่าง ๆ เพราะการแต่งกายบ่งบอกถึงตัวตนที่เป็นอยู่และปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างแก่บุคลากร เช่น การตรงต่อเวลา การทำงานอย่างตรงไปตรงมาและรอบครอบที่สำคัญจะต้องเป็นคนที่มีชื่อตรง ต่อหน้าที่การงานของตนเอง เพื่อประชาชนจะได้ไว้วางใจให้ดูแลบ้านเมือง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไผตรีแพน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสามารถในการปฏิบัติงาน ใช้กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลป่าต้วที่เดือดร้อนในเรื่องของถนนไฟฟ้า น้ำประปา ผู้นำมีคุณธรรม จริยธรรม มีความเชื่อมั่น กล้าคิด กล้าที่จะตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมีความเด็ดขาดแต่ในขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นเช่นกันผู้นำมีการวางแผนในการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับหน่วยต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ผู้นำมีการจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการรับผิดชอบหน้าที่ตัวเอง ผู้นำมีการประเมินและการสนับสนุนส่งเสริมให้รางวัลสำหรับบุคคลที่ตั้งใจทำงาน มีการเลื่อนตำแหน่งงานและมีการประเมินการมอบรางวัลในรอบปีงบประมาณปีละ 1 ครั้ง และ ผู้นำเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชน สามารถเข้าถึงและปรึกษาปัญหาได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ประชาชนรับฟังปัญหาของประชาชน

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไผตรีแพน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร พบว่า ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในบางสถานการณ์มิได้เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในองค์กรแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจในหมู่บุคลากร ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดประสิทธิภาพ ในการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับภารกิจ ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดด้านงบประมาณในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสาเหตุให้การดำเนินงานล่าช้า อีกทั้งยังประสบปัญหาในการใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ยังไม่ทันสมัยส่งผลให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในองค์กรมีงบประมาณที่จำกัดในแต่ละปี จึงไม่สามารถที่จะให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลงานดีและพฤติกรรมดีได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีความดีและทุ่มเทกับการทำงานตลอดทั้งปี มาเพียงบางคนที่ได้รับรางวัลนั้น ๆ คือ การปรับเพิ่มค่าตอบแทน และการเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ที่มีความดีความชอบและมีการมอบเกียรติบัตรเป็นการตอบแทน นโยบายการให้รางวัลอาจเปลี่ยนไปตามผู้นำท้องถิ่นคนใหม่ทำให้ขาดความต่อเนื่องการให้รางวัลมักใช้เวลานาน เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการอนุมัติที่ซับซ้อนและยุ่งยาก และ ในบางสถานการณ์ผู้นำอาจแสดงพฤติกรรมและใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่พึงพอใจ การแต่งกายของผู้นำบางครั้งอาจไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายธงชัย ไผตรีแพน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร พบว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ

ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้นำจะต้องเรียนรู้และเข้าใจถึงเข้าใจความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนอย่างถ่องแท้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปอย่างราบรื่น ผู้นำมีการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ผู้นำควรทำแผนการจัดสรรทรัพยากรที่ชัดเจน โดยการวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างถี่ถ้วนและต้องโปร่งใส ผู้นำต้องสร้างระบบให้รางวัลที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลงานเปิดเผยกระบวนการพิจารณารางวัลให้บุคลากรได้ทราบ และ ผู้นำควรจะมีการจัดการเกี่ยวกับอารมณ์และการปฏิบัติตนต่อสาธารณะ เพราะการที่ผู้นำทำกิจกรรมการปฏิบัติที่ดีจะสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เยาวชนคนรุ่นหลังได้

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติ้ว อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร พบว่า ประเด็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” พบว่า ผู้นำมีความสามารถปฏิบัติงานใช้กลยุทธ์ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลป่าติ้ว เตือดร้อนในเรื่องของถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ผู้นำมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นกล้าคิด กล้าที่จะตัดสินใจ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมีความเด็ดขาด แต่ในขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นเช่นกัน มีความยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับสมยศรัตน์ ปริญญา (2565) ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำมีความกล้าตัดสินใจไม่ว่าในสถานการณ์ใดก็ตาม มีหลักการคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และรอบคอบประชาชนได้ผลประโยชน์อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ Nahavandi, A. and Mallekzadeh, A.R. (1993) ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการสร้างและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทั้งหมดประการขององค์การ และมีหน้าที่ในการจูงใจให้พนักงานนำการตัดสินใจของตนไปสู่การปฏิบัติ ผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงมีบทบาทสองด้านที่เป็นบทบาทคู่ขนานกัน (dual role) กล่าวคือ บทบาทแรกในฐานะผู้วางแผนออกแบบ กำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ให้แก่องค์การ ส่วนบทบาทที่สอง ในฐานะของผู้นำเอากลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ” “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” พบว่า ผู้นำมีการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานและผู้นำส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหลักในการจัดสรรงบประมาณให้กับชุมชนแต่ละแห่งตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับบงกชมาศ เอกเอี่ยม (2562) ที่กล่าวไว้ว่า “ภาวะผู้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สร้างแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นผู้นำเสนอกลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงรุก ป้องกัน แก้ไข และเชิงรับ โดยเน้นการมีส่วนร่วมเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน” “ด้านระบบการให้รางวัล” พบว่า ผู้นำมีประเมินและการสนับสนุนส่งเสริมให้รางวัลสำหรับบุคคลที่ตั้งใจทำงานมีการเลื่อนตำแหน่งงานและมีการประเมินการมอบรางวัลในรอบปีงบประมาณปีละ 1 ครั้ง จะพิจารณาให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่สุด การให้รางวัลสำหรับบุคคลที่ตั้งใจทำงานในการช่วยเหลือประชาชน การให้ความปลอดภัยและมีการอำนวยความสะดวกในช่วงของเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ ปีใหม่ มีรางวัลให้กับบุคลากรในเทศบาลตั้งใจทำงานในเวลาราชการและนอกเวลา

ราชการ ในการช่วยเหลือประชาชนมีการใช้กลยุทธ์ในการสร้างความรู้สึที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน จากการศึกษาวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล และศีกานต์ อิศระชัยยศ (2562) ที่กล่าวไว้ว่า “การประเมินการให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์รูปแบบได้ 2 รูปแบบหลัก คือ 1) รูปแบบการประเมินการให้รางวัลที่ยึดตามภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบที่เน้นการให้รางวัลตามการดำเนินงานจัดบริการสาธารณะ และ 2) รูปแบบการประเมินการให้รางวัลที่ยึดตามความสามารถในการบริหารจัดการตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ จัดสรรทรัพยากรและการควบคุมด้วยระบบการให้รางวัลของ Nahavandi, A. and Mallekzadeh, A.R. (1993) ที่กล่าวไว้ว่า “ระบบ การให้รางวัลตอบแทนความดีความชอบไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ตาม เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญที่ทรง พลังต่อผลกระทบ ด้านวัฒนธรรมองค์การและต่อพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ เช่น วิธีการให้ความดีความชอบประจำปี 2 ชั้น ของราชการไทย ที่บางหน่วยงานใช้วิธีการหมุนเวียนไปตามลำดับจนกระทั่งได้ครบทุกคนซ้ำเร็วในปีต่อ ๆ ไป” “ด้านการทำแบบ ตัวอย่าง” กล่าวคือ ผู้นำมีความสามารถในการรับผิดชอบงานใหญ่และเป็นแบบอย่างที่ดี แก่บุคลากรหรือผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจ แสดงถึงสปิริตในการทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผู้นำมีความซื่อสัตย์สุจริตมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นผู้นำสูง สามารถตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้อย่างมั่นใจ รวมทั้งทำให้ประชาชนไว้วางใจในการบริหารจัดการดูแลประชาชน นอกจากนี้ ผู้นำ สามารถวางตัวเข้ากับผู้คนได้อย่างอ่อนน้อมถ่อมตนและมีมารยาทในการเข้าสังคมเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนและคนรุ่นหลัง จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับตารารัตน์ เกื้ออนันต์ และดาวรุกรรณ ธิวิลการ (2567) ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำอาจกระทำตนให้เป็น แบบอย่างโดยการแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ และทักษะสำคัญในการบริหารงาน มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความ ฉลาดทางอารมณ์ ส่งเสริมให้บุคลากรได้นำไปเป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อบุคลากรใน องค์กรโดยใช้ความรู้ ทักษะ ในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการเชิงบวกและส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์มีการ สนับสนุนให้ผู้ตามได้รับการส่งเสริมและได้รับรางวัลด้วยความเป็นธรรมเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยให้ผลตอบแทน แก่บุคลากรตามผลงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้”

2. ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีแพน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว อำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร พบว่า ประเด็นปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำ การปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจโดยตรง” กล่าวคือ ผู้นำมีการตัดสินใจดำเนินการในบางเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับ ความคิดเห็นของประชาชนหรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจตามมา อีกทั้งในบางสถานการณ์ผู้นำยังขาดความ มั่นใจในศักยภาพของตนเอง และมีความลังเลในการตัดสินใจ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความไม่เชื่อมั่นและขาดศรัทธาในการ บริหารงานของผู้นำ ทั้งนี้ ผู้นำซึ่งอยู่ในวัยสูงอายุอาจมีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น อาการเหนื่อยง่าย หรือความจำลดถอย ซึ่งส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจในภาพรวม จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ รัตนปรียานุช (2565) ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำมีความกล้าตัดสินใจไม่ว่าในสถานการณ์ใดก็ตามมีหลักการคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและรอบคอบ ประชาชนได้ผลประโยชน์อย่างแท้จริง” และสอดคล้องกับแนวคิด เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำเชิงกลยุทธ์ Nahavandi, A. (2000) ที่กล่าวไว้ว่า “แม้ผู้นำระดับสูงจะเป็นศูนย์รวมที่มีบทบาทในการ กำหนดและการดำเนินการทั้งหลายขององค์กรก็ตาม แต่การใช้อำนาจและการใช้อิทธิพลของผู้นำมักจะถูกควบคุมและกำกับด้วย ปัจจัยบางประการทั้งภายในองค์กรและจากสภาพแวดล้อมภายนอก จนทำให้การใช้อิทธิพลในการตัดสินใจของผู้นำในการ

บริหารงานด้านต่าง ๆ ขององค์การลดน้อยลง” “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” กล่าวคือ ผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถดำเนินการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอันนำไปสู่ความล่าช้าในการดำเนินงาน อีกทั้งยังประสบข้อจำกัดด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ยังไม่ทันสมัยเพียงพอจึงส่งผลให้ดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ “ด้านระบบการให้รางวัล” กล่าวคือ เนื่องจากองค์กรมีงบประมาณจำกัดในแต่ละปี จึงไม่สามารถมอบรางวัลแก่บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมดีได้ทั้งหมด จำเป็นจะต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีความประพฤติดีและการทุ่มเทในการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีเพียงบางส่วนเพื่อรับรางวัล เช่น การปรับเพิ่มค่าตอบแทนการเลื่อนตำแหน่งหรือการมอบเกียรติบัตร อย่างไรก็ตาม นโยบายการให้รางวัลอาจเป็นเปลี่ยนแปลงตามผู้นำท้องถิ่นคนใหม่ทำให้ขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้ขบวนการให้รางวัลมักใช้เวลานาน เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่ซับซ้อนและยุ่งยาก อีกทั้งไม่มีรางวัลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การฝึกอบรม การพัฒนาอาชีพหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติ “ด้านการทำเป็นแบบตัวอย่าง” กล่าวคือ ผู้นำอาจแสดงพฤติกรรมหรือใช้วาจาไม่เหมาะสมในบางสถานการณ์ ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนเกิดความไม่พอใจ อีกทั้งยังขาดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างผู้นำกับบุคลากรในการประสานงานทำให้งานล่าช้าในการแก้ไขปัญหาและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเหมาะสม

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายธงชัย ไมตรีพานิช นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลป่าติว จังหวัดยโสธร พบว่า ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น “ด้านการตัดสินใจด้วยตรง” กล่าวคือ ผู้นำควรเปิดเผยข้อมูลและเหตุผลในการตัดสินใจให้ประชาชนเข้าใจได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชน การจัดประชุมสาธารณะหรือเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ จะช่วยให้การตัดสินใจของผู้นำได้รับการยอมรับมากขึ้นการรับฟังความคิดเห็นหรือการจัดเวทีเสวนา การสำรวจความคิดเห็น หรือการตั้งคณะกรรมการร่วมกับประชาชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ควรพิจารณาการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและหลักฐานที่ชัดเจน เช่น การศึกษาผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น ๆ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างรอบคอบและเป็นธรรม จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับสมัยศ รัตนปริยานุช (2565) ที่กล่าวว่า “ผู้นำมีความกล้าตัดสินใจไม่ว่าในสถานการณ์ใดก็ตาม มีหลักการและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และรอบคอบ ประชาชนได้ผลประโยชน์อย่างแท้จริง ” และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ Nahavandi, A. and Mallekzadeh, A.R. (1993) ที่กล่าวว่าไว้ว่า “ประการแรก ผู้นำระดับสูงจำเป็นต้องมีความเข้าใจและสามารถตีความหมายสภาวะแวดล้อมขององค์กรได้ดี ประการสอง ในฐานะที่เป็นผู้นำตัดสินใจหลักขององค์กร ผู้นำจำเป็นต้องมีความสามารถในการเลือกกำหนดกลยุทธ์ให้แก่องค์กรได้เหมาะสม ประการที่สาม ผู้นำคือบุคคลสำคัญที่มีบทบาทการเป็นผู้ทำให้กลยุทธ์ที่กำหนดสามารถลงสู่การปฏิบัติได้ ด้วยการสร้างและกระตุ้นให้มีการปรับปรุงวัฒนธรรมโครงสร้างและคัดเลือกจัดวางผู้นำและผู้บริหารระดับต่าง ๆ ใหม่ให้เหมาะสมทั่วทั้งองค์กร” กิจกรรมงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ “ด้านการจัดสรรทรัพยากร” กล่าวคือ ความต้องการของประชาชนในชุมชนที่มีมากมาเกินกว่าที่ผู้นำจะดำเนินการได้อย่างทั่วถึง รัฐจึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน โดยต้องคำนึงถึงความถูกต้องอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากงบประมาณในการจัดสรรทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด ผู้นำจึงต้องพิจารณาความต้องการและความจำเป็นของชุมชนเป็นลำดับแรก โดยคำนึงถึงความถูกต้องเสมอในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม “ด้าน

ระบบการให้รางวัล” กล่าวคือ ผู้นำต้องสร้างระบบให้รางวัลที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลงาน เปิดเผยกระบวนการพิจารณารางวัลให้บุคลากรได้ทราบ ปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องกับแรงจูงใจของบุคลากร จัดสรรรางวัลในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การเลื่อนตำแหน่งการอบรม และสวัสดิการ ใช้รางวัลเชิงสัญลักษณ์ เช่น การยกย่องในที่ประชุมหรือประกาศเกียรติคุณใช้ระบบเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในการให้รางวัล กระจายรางวัล ให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกกลุ่มองค์กร ผู้นำต้องถึนครบปรับปรุงระบบให้รางวัลให้มีความโปร่งใส ยุติธรรม และตอบสนองต่อแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างความพึงพอใจให้กับเจ้าหน้าที่และประชาชน จากการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมด้วยระบบการให้รางวัล สอดคล้องกับงานวิจัยของดารารัตน์ เกื้ออนันต์ และดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2567) ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำอาจกระทำตนให้ดูเป็นแบบอย่างโดยการแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ และทักษะสำคัญในการบริหารงาน คุณธรรม จริยธรรม และมีความฉลาดทางอารมณ์ ส่งเสริมให้บุคลากรได้นำไปเป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง”

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยนี้ มีข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่โดยผู้วิจัยสามารถจำแนกเป็นแผนผังภาพ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะผู้วิจัย, 2568)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้นำควรใช้หลักการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความเจริญก้าวหน้า
- 1.2 ผู้นำควรมีความมั่นใจในการตัดสินใจของตนและแสดงออกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในประเด็นอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ภาวะผู้นำทางการสื่อสาร
- 2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

เอกสารอ้างอิง

- ดรรรัตน์ เกื้ออนันต์ และดาวรุวรรณ ถวิลการ. (2567). ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเหนือผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2567, จาก <https://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE/article/view/2510/1604>
- ธนศวรร์ เจริญเมือง. (2556). การปกครองท้องถิ่นกับการจัดการการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- พระปลัดสนธิชัย ปสนนจิตโต (มาตโรไพจิตร). (2561). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธบริหารการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง. (ดุขนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2556). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2562). ภาวะผู้นำชุมชนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความยั่งยืนของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ และศิกานต์ อิศระชัยยศ. (2562). การประเมินการให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบการให้รางวัล และข้อเสนอการปรับใช้ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมยศ รัตนปริยานุช. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- Nahavandi, A. (2000). *The art and science of leadership*. (2nded.) Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Nahavandi, A. and Mallekzadeh, A.R. (1993). Leader style in strategy and organizational performance: A integrative framework. *Journal of Management Studies*, 30(3). 405 - 425.